

Forhandling

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten mener, at det bør være samfundsmæssige hensyn, der er retningsgivende, når finansministeren som den største arbejdsgiver i Danmark tager hul på overenskomstforhandlingerne. Der bør tages hensyn til økonomien, til beskæftigelsen, til kvaliteten i de offentlige ydelser og til de ansattes velfærd.

Den offentlige sektor har jo siden begyndelsen af 1980'erne været under et konstant pres, og de offentligt ansatte har været en jaget gruppe, ikke ud fra en rationel eller driftmæssig effektiviseringsbegrundelse, men først og fremmest af ideologiske grunde.

Det var magtpåliggende for den borgerlige regering at vise, at den var i stand til at slanke den offentlige sektor, alt imens opgaverne voksede og voksede. Når antallet af offentligt ansatte ikke må stige, er der kun den løsning at intensivere og stresse arbejdet for den eksisterende arbejdskraft kombineret med urimelige mængder af overarbejde.

Af Finansministeriets personalepolitiske status fremgår det, at 60 pct. af de statsansatte mener, at de har for meget arbejde i forhold til arbejdstiden, 70 pct. mener, at arbejdstempoet er belastende, og omkring 40 pct. har overarbejde ugentlig eller daglig. Det er alt sammen udsagn, man må tage alvorligt, og så kan man i øvrigt glæde sig over, at der trods dette endnu er et stor flertal af de ansatte, der udtaler sig positivt om deres arbejdsplads, jf. samme statusrapport.

Vi ved godt, at ministeren selv ønsker at nedbringe overarbejdet, men så er det jo også vigtigt, at lønsystemer og andre incitamenter peger på dette, f.eks. rimelige afspadseringsordninger og lignende, både af hensyn til de ansatte og af hensyn til de endnu ikke ansatte, der på denne måde nødvendigvis må komme i arbejde, hvis opgaverne fortsat skal udføres.

Det samme gælder orlovsordningerne. Det er gang på gang at regeringen blevet fremhævet – og i særlig grad, da orlovsordningerne blev nedskåret – at det var et overenskomstspørgsmål at sikre sig gode orlovsmuligheder, at flere ville få mulighed for at bruge dem.

Det er glædeligt at høre, at regeringen har taget dette alvorligt i forhold til uddannelsesmulighederne, og jeg kan forudse, at der vil blive et øget brug af uddannelsesloven til efteruddannelse og videreuddannelse. Det lyder godt.

Men lad os se nogle øgede bestemmelser, der også sikrer brug af mulighed for f.eks. børnepasningsorlov. Det ville jo være dejligt, hvis der f.eks. var økonomiske muligheder, der sikrede, at også fædre tog børnepasningsorlov, og at der samtidig er andre, der kommer i arbejde imens, for der er jo en tendens til, at når nogle går på orlov, sparer man den stilling væk så længe.

Det samme hensyn kunne tages, hvis man formåede at overføre puljejob og jobtræningspladser til regulære stillinger på normale overenskomstmæssige vilkår. Hele den offentlige sektor ville jo bryde sammen, hvis man droppede jobtræningsordningerne fra den ene dag til den anden; så meget er de blevet indarbejdet i den daglige drift i de enkelte offentlige virksomheder.

Det viser med al tydelighed, at opgaverne rent faktisk er der, at jobbene faktisk er der, men at man har valgt at finansiere dem af andre kasser, via andre poster på samme finanslov. Det har ingen mening, og det skaber et ukonstruktivt gennemtræk i de offentlige institutioner, samtidig med at det skaber uværdige løn- og arbejdsforhold for dem, der er i jobtræning.

Der er andre muligheder for at øge indsatsen for at sikre regulær beskæftigelse og samtidig lette trykket for de allerede ansatte. Der kunne ligge forslag om at tilbyde, at dagpenge og aktiveringsmidler kunne overføres til at iværksætte forsøg med nedsættelse af arbejdstiden kombineret med tilsvarende ekstraansættelse. Det koster ikke staten en krone, men det ville give mulighed for at afprøve, hvad det ville betyde for de ansatte og ikke mindst brugerne af det offentlige system, hvis arbejdstiden nedsættes. Mon ikke det ville betyde en udvidet service og øget imødekommenhed over for brugerne?

Vi har i de senere år set en stærk tendens til, at dele også af det offentlige arbejdsmarked, der jo i særlig grad er karakteriseret ved at have med mennesker at gøre, også er begyndt at lave en opdeling i det, man kan kalde en slags præmiearbejdere, der kan det hele og kan klare det hele, og så alle de andre. Vi er ved at få et arbejdsmarked, der kun er beskåret de allerstærkeste at fungere i; alle andre bliver gjort til svage grupper, der skal ansættes under særlige betingelser: gamle, unge, syge, langsomme, slidte og folk, der har været ledige. Indførelse af lønsystemer, der fremmer den tendens, er noget meget kortsigtet.

Da man afskaffede overgangsydelsen, var det med bemærkninger om, at der var sket en stig-